

Ο ΑΓΙΟΣ ΚΑΣΣΙΑΝΟΣ
Ο ΠΡΟΣΤΑΤΗΣ ΤΗΣ ΟΜΩΝΥΜΗΣ ΣΥΝΟΙΚΙΑΣ
ΚΑΙ ΤΟΥ ΔΗΜΟΤΙΚΟΥ ΣΧΟΛΕΙΟΥ ΛΕΥΚΩΣΙΑΣ

Του Αθανάσιου Παπαδόπουλου
Διευθυντή Αγ. Κασσιανού

Ανάμεσα στους μεγάλους ασκητές που μόνασαν στα διάφορα μέρη της Αιγύπτου και της Παλαιστίνης, τότε που ανθούσε ο μοναχισμός, εξέχουσα θέση κατέχει ο Άγιος Κασσιανός ο Ρωμαίος.

Κάθε δισεκτο έτος, όπως φέτος, στις 29 του Φλεβάρη, η ακριτική ενορία του Αγίου Κασσιανού Λευκωσίας, τιμά και γιορτάζει πανηγυρικά, τη μνήμη του πολιούχου Αγίου της.

Ο Άγιος Κασσιανός γεννήθηκε στη Ρώμη το 365 μ.Χ. και πέθανε στη Μασσαλία το 435. Το όνομα του ήταν Ιωάννης. Οι γονείς του, που ήταν πολύ εύποροι, κατάγονταν από τα μέρη του Πόντου και είχαν εγκατασταθεί στη Ρώμη. Φρόντισαν πολύ για τη Χριστιανική του ανατροφή και μόρφωση. Παρακολούθησε μαθήματα Φιλοσοφίας, Παιδαγωγικής Ιατρικής, Αστρονομίας και Ελληνικής Παιδείας. Με τη μεγάλη φιλομάθεια και επιμέλεια που τον διέκριναν, έγινε άριστος γνώστης των διάφορων αυτών επιστημών. Αργότερα επιδόθηκε με πίστη και ζήλο στη μελέτη των Θείων Τροφών, για να μπορέσει σε κατοπινά στάδια να φτάσει στο «έπακρο της Θείας Γνώσεως με την οποία κατεκόσμησε τη ζωή του, με αγνότητα και καθαρότητα».

Σε ηλικία 20 ετών μαζί με τον ομοϊδέατή φίλο του Γερμανό, αποφασίζουν να εγκαταλείψουν τη Ρώμη και να συνεχίσουν την πνευματική τους αναγέννηση

και τον Πνευματικό τους αγώνα, στο ίδιο μέρος που γεννήθηκε ο Κύριος μας Ιησούς Χριστός, αρνούμενος τη λαμπρή σταδιοδρομία και την πλούσια ζωή που τον ανέμεναν. Εισέρχονται και οι δύο σε μοναστήρι της Βηθλεέμ.

«Έγινε μοναχός και έδωκεν εις πάσαν υπακοήν και σκληραγωγίαν του σώματος, προσέχων πάντοτε εις τον Θεόν, δια της προσευχής».

Αργότερα το συναντούμε σε μοναστήρι της Αιγύπτου. «Πάντα τα μοναστήρια και ασκητήρια, περιήλθεν ο αοίδιμος, όσα ευρίσκοντο εις άπασαν την Αίγυπτον, τη Θηβαΐδα, τη Νιτρία την Ασία...».

Η Εκκλησία μας, αναφερόμενη στους πνευματικούς αγώνες του Αγίου στην Αίγυπτο, ψάλλει:

«Ευφραίνου Αίγυπτος ανθήσασα τοιούτον πολιούχον τον εν μακαρίοις Κασσιανόν...».

Το 404 μ.Χ. ο Αγ. Κασσιανός βρίσκεται στην Κωνσταντινούπολη, όπου γνωρίζεται με τον τότε περίφημο Πατριάρχη, τον Ιωάννη τον Χρυσόστομο. Ο μέγας εκείνος ιεράρχης εξετίμησε πολύ τον Κασσιανό για τις γνώσεις και την ασκητική του ζωή, ώστε πολύ σύντομα τον χειροτόνησε ιερέα. Μετά την εξορία του Χρυσο-

στόμου, ο Κασσιανός υπέφερε πολύ για την άδικη τιμωρία του Πατριάρχη και πνευματικού του πατέρα, τον οποίο θαύμαζε και υπεραγαπούσε. Αναλαμβάνει τότε αυτός τα καθήκοντα του Πατριαρχείου, όχι γιατί επιζητεί αξιώματα, δόξες και τιμές, αλλά για να προσφέρει υπηρεσίες «στην δεινώς δοκιμαζομένην του Χριστού Εκκλησίαν». Και όταν ο Ιερός Χρυσόστομος εγκαταλείπει τα γήινα, δεν αντέχει πια και φεύγει για τη Δύση.

Φεύγει και εγκαθίσταται στη Μασσαλία της Γαλλίας, όπου συνεχίζει να αγωνίζεται για την πίστη του Ναζωραίου. Διδάσκει, νουθετεί, ασκητεύει, προσεύχεται, αγρυπνά, νηστεύει και ευλογεί τα πνευματικά του παιδιά, «που προϊόντος του χρόνου», πληθαίνουν. Ιδρύει το πρώτο ανδρικό μοναστήρι και σύντομα του μοναχικού βίου στη Γαλλία και στην Ευρώπη γενικότερα».

Πλούσιο υπήρξε και το συγγραφικό του έργο που περιλαμβάνει τα εξής βιβλία:

I. «Περί των οκτώ της κακίας λογισμών».

II. «Περί της τάξεως των εν Αιγύπτω, και Ασία Κοινοβίων».

III. «Περί της ενσαρκώσεως του Κυρίου κατά Νεστορίου».

IV. «Προσφώνησις προς τον λαόν της Κωνσταντινουπόλεως υπέρ του Χρυσοστόμου» κ.ά.

Πέθανε σε βαθύ γήρας στις 29 του Φλεβάρη του 435 μ.Χ.

Ο τάφος του βρίσκεται στη Μασσαλία «Χορηγεί δε πλουσιοπαρόχως ποικίλας

ιατρείας εις τους μετά πίστεως προσερχομένους και επικαλουμένους την χάριν του».

Η Εκκλησία του Αγ. Κασσιανού στη Λευκωσία.

Είναι κτίσμα του 1700. Κτίστηκε στη θέση που ήταν κτισμένη παλιά εκκλησία των Λατίνων, που καταστράφηκε το 1570 με την άλωση της Λευκωσίας από τους Τούρκους.

Σ' όλο τον χριστιανικό κόσμο, είναι η μόνη εκκλησία που είναι αφιερωμένη στον Άγιο Κασσιανό! Είναι δίκλιτη με δύο άγιες Τράπεζες και δύο Ωραίες Πύλες. Εύκολα αντιλαμβάνεται κάποιος πως το ένα κλίτος, αποτελούσε μικρή εκκλησία που αργότερα, λόγω αύξησης του πληθυσμού της ενορίας, προστέθηκε και το άλλο κλίτος.

Μέρος του εικονοστασίου του ναού, που είναι πολύ καλής τέχνης, καταστράφηκε από πυρκαγιά και οι κάτοικοι της ενορίας το ξανάφτιαξαν. Είναι έργο του 18ου αιώνα, όπως και πολλές από τις εικόνες του, που οι σπουδαιότερες είναι:

α) Η θαυματουργική εικόνα του Αγίου Κασσιανού, του 1783.

β) Η Παναγία με το Χριστό και τον Ιωάννη το Βαπτιστή.

γ) Η Παναγία με το Βρέφος.

δ) Η Αγία Αικατερίνη και άλλες.

Στη μέση του ναού υπήρχε γυάλινη θήκη με την πιο σπουδαία εικόνα μεγάλων διαστάσεων της Παναγίας με το Χριστό. Αυτή τώρα εκτίθεται στο Βυζαντινό Μουσείο της Αρχιεπισκοπής. Είναι έργο του

13ου αιώνα με διαστάσεις 203cm X 156cm και η παράδοση αναφέρει πως προέρχεται από το ναό της Αγίας Σοφίας της Κωνσταντινουπόλεως.

Άλλες εικόνες μεγάλης ιστορικής και αρχαιολογικής αξίας που εκτίθενται στο Βυζαντικό Μουσείο της Αρχιεπισκοπής, είναι οι εξής:

- α) Η Υπαπαντή, 16ος αιώνας
- β) Οι Άγιοι Σπυρίδωνας, και Κυπριανός 14ος αιώνας.
- γ) Ο Απ. Παύλος τέλος του 15ου αιώνα.
- δ) Ο Απ. Πέτρος, 16ος αιώνας.
- ε) Η ες Άδου Κάθοδος, 16ος αιώνας.
- στ) Ο Απ. Πέτρος 16ος αιώνας.
- ζ) Παναγία η Οδηγήτρια, 1529.

Στο ναό του Αγίου Κασσιανού, φυλάσσονται οστά του αγίου και η ασμήνια σκούφια του, που είναι απομίμηση αυτής την οποία φορούσε κατά τις πορείες του, ο Άγιος. Αυτή η σκούφια εκτίθεται σε προσκύνημα την ημέρα της γιορτής του και την Καθαρή Δευτέρα. Είναι θαυματουργή και θεραπεύει τις αρρώστιες της κεφαλής.

Μεγάλης ιστορικής αξίας κειμήλια, είναι παλιά δισκοπότηρα, ένα παλιό θυμητήρι του 1700, ένας δίσκος με την εικόνα του Αγίου Κασσιανού και ένα Ευαγγέλιο

του 1580. Μεγάλης αξίας είναι επίσης ένας ρωσικής κατασκευής χειροποίητος Επιτάφιος και ένας επίχρυσος πολυέλαιος, επίσης ρωσικής προέλευσης.

Η εκκλησία του Αγίου Κασσιανού βρίσκεται στο ακρότατο σημείο της εντός των τειχών Λευκωσίας, ακριβώς πάνω στην «Πράσινη Γραμμή και δίπλα από τα ακραία φυλάκια της Εθνικής Φρουράς. Αποτελεί «προκεχωρημένο φυλάκιο» και είναι έπαλξη αγώνα για λευτεριά. Ως εδώ σταματά ο επισκέπτης να κινείται ελεύθερα. Ακριβώς στο σημείο αυτό, αντικρύζεις δίπλα σου την ημισέληνο να κυματίζει. Κρύος ιδρώτας σε περιλούζει στ' αντίκρουσμά της και άθελα σου τα μάτια υγραίνονται... σφίγγεις τη γροθιά σου... Λίγα μέτρα παρέκει, το εκκλησάκι τ' Αϊ - Γιώργη του «Σπόρου» και στη συνέχεια το ιστορικό σχολείο του Αγίου Κασσιανού. Όλα εγκλωβισμένα, βουβά και σφικτοδεμένα με το συρματοπλέγμα της ντροπής, ν' αναμένουν να ροδίσει της λευτεριάς η ώρα και ο «ήλιος της δικαιοσύνης», για όλη την Κύπρο μας. Και είμαστε βέβαιοι γι' αυτό...

Βοηθήματα - Πηγές: α) Ο Μέγας Συναξαριστής της Εκκλησίας, Τόμος Β΄.

β) Η ζωή στα Κοινόβια της Αιγύπτου - Αββά Κασσιανού.

γ) Βυζαντινό Μουσείο Ίδρυμα Αρχ. Μακαρίου Γ΄.

δ) Ευεργετινός.